

“**R**ere el lema de campanya, ‘Fer els Estats Units gran una altra vegada’, el que hi ha és la visió d’un país que ja no es preocupa pels tractats internacionals, les minories ètniques o les normes establertes de decència”. Amb aquesta contundència inicia *Der Spiegel* l’àcid retrat que fa del multimilionari ultraconservador que vol ser el nou president nord-americà, Donald John Trump.

Discurs simple

Trump és un home d’idees bàsiques, de solucions senzilles per a problemes complexos. Per fer-se entendre utilitza un llenguatge propi del nord-americà que només té estudis bàsics,

MÓN

L’home més perillós del món

El setmanari alemany *Der Spiegel* ha publicat un ampli retrat, i molt crític, de Donald Trump, el magnat que és el candidat ultraconservador a la presidència dels Estats Units.

Reportatge de *Miquel Payeras*

La poderosa campanya que està realitzant, la paga de la seva butxaca majoritàriament, la qual cosa li dóna total independència dels finançadors habituals del Partit Republicà.

Un home fort

L'aspirant ultraconservador conrea una imatge d'home fort, de polític dur, amb tota la determinació necessària per enfrontar-se a la resta de líders mundials per "tornar a col·locar" els Estats Units al "nivell que mereixen". Aprofita totes les oportunitats "per dir que el seu país és dèbil quant a autoestima i valoració exterior, i es presenta com l'home fort que recuperarà (per als ciutadans) el desig de superació" i, alhora, estendrà el respecte de fronteres enfora.

Aquesta insistència a ser un "home fort" es tradueix en "la falta d'escrúpols" que demostra menyspreant els seus rivals en la cursa republicana per la nominació, com Jeb Bush i Marco Rubio –"sua massa"–, i en els insults que dedica a la demòcrata Hillary Clinton –"si no pot satisfer el seu marit, què li fa suposar que podrà satisfer els Estats Units?"–, una actitud que està convençut que augmenta la seva valoració, amb raó: "Per a milions d'americans és una mostra de l'agosament i força de Trump", que li permetrà "enfrontar-se a líders durs com Vladímir Putin", diu la revista alemanya. A qualsevol altre aspirant a la nominació aquestes sortides de to –com, també, la famosa de "en plena Cinquena Avinguda podria disparar a algú i no perdria cap votant"– l'afectarien negativament. A ell no, tot el contrari, més aviat.

De fer gràcia a inspirar temor

Quan va anunciar, ara fa vuit mesos, que es presentaria a la cursa per a la nominació republicana, Trump va provocar moltes rialles. "Les seves declaracions, els seus discursos confusos i el seu pentinat, així com el seu narcisisme incomprensible han estat una inesgotable font de diversió" per als mitjans de comunicació i per al reduït i elitista univers de la gran empresa i la política de Washington.

Però "la seva candidatura ha deixat de ser divertida ja fa temps" perquè "la visió del món i de la humanitat que manifesta és massa perillosa". Aquest és l'home que

"probablement sigui nomenat candidat republicà a la presidència". I el setmanari germànic afegeix que, si més no, "algunes enquestes li atorguen serioses possibilitats (de triomf) en un possible enfrontament amb Hillary Clinton". Per a *Der Spiegel* no hi ha dubte: "La combinació dels seus punts de vista i la possibilitat d'ocupar el càrrec més poderós del planeta el fan en aquests moments l'home més perillós del món".

Trets feixistes

La revista alemanya cita "el llibre més perspicaç sobre la condició actual dels Estats Units", obra del periodista George Packer, titulat "L'ensorrament", per justificar que en un país sense nord, el magnat ultraconservador adquireix les condicions "d'un típic feixista salvapàtries".

No és cap casualitat, argumenta la revista, que el magnat "expressi una gran admiració per l'home fort de Rússia, Vladímir Putin, el qual sembla que l'impressioni molt més que els polítics que busquen defensar els valors de la democràcia". L'aspirant a la nominació republicana arribà a dir que el del Kremlin "és millor del que jo sóc, en termes de lideratge" polític. No pot estranyar, doncs, que el dubtosament democràtic líder de Moscou li retornés el compliment: "És una persona molt brillant i amb talent, sens dubte és l'absolut favorit de la cursa presidencial".

En declaracions a la mateixa revista, el periodista referit, Packer, assegura que "la figura de Trump evoca l'extrema dreta populista europea, a l'estil de Marine Le Pen a França i de Viktor Orbán a Hongria". Al Vell Continent els ultres "vituperen Brussel·les i aquí, Washington". Són els símbols "de sistemes polítics degenerats" contra els quals recepten "proteccionisme duaner, murs a les fronteres i prohibicions d'entrar" més immigració. Com ha passat a Europa, la crisi econòmica als EUA també ha creat una classe social força castigada "que se sent traïda i abandonada (per part dels poders polítics) i que es mostra molt

molt allunyat del parlar *intel·lectual* d'Obama i de la seva *correcció política*. Per a Trump "no hi ha res impossible" o "massa difícil". Per a tot té receptes simples. El seu discurs polític està tan degradat que demostra que té "una baixa opinió dels valors democràtics fonamentals".

I amb aquest discurs tan simple i extremat podria de veres arribar a la presidència? "David Axelrod, ex-director de campanya del president actual, escrivia recentment que l'èxit de Trump es basa en el mateix principi que les victòries d'Obama: quan un president deixa el càrrec després de vuit anys, els votants tendeixen a preferir un candidat el màxim de diferent possible". I si hi ha una antítesi d'Obama, és Trump.

A l'àtic de la torre Trump, hi té una residència enorme, que pareix un castell, en la qual, segons un biògraf seu, no es pot trobar cap llibre. El seu missatge és simplista, populista, demagògic, racista i de característiques feixistes, però sembla que quallai entre molts milions de nord-americans.

→ receptiva a promeses agosarades i solucions simplistes” com les de Trump.

El racisme és un segell distintiu de l'aspirant a la nominació republicana. “Després dels atemptats de París [el novembre passat] va proposar la creació d'una base de dades de tots els musulmans del país” malgrat que la Primera Esmena de la Constitució garanteix la llibertat religiosa. Lluny de ser un excés verbal puntual, “el racisme s'ha convertit en un element central de la seva campanya”. Al principi es limitava “a demanar la detenció dels immigrants” sense papers, però en adonar-se “que unes tals opinions li suposaven més aplaudiments i més reconeixement” per part de molta gent “senzilla”, intensificà el discurs racista: “Mèxic ens porta les drogues, la delinqüència i els violadors”, digué fa poc, i tot seguit afegí que “construiré un gran mur” a la frontera per evitar-ho. “Per a Trump i els seus seguidors, això del gran mur (a la frontera amb Mèxic) s'ha convertit en un recurrent símbol, una mena de Gran Muralla xinesa per a una Amèrica ben fortificada” contra els perills exteriors, resumeix la revista.

El setmanari germànic entrevista una dona musulmana que protestà en un acte públic de Trump, Rose Hamid, la qual assegura que el magnat “està canviant la gent, l'ànima a fer i dir allò a què normalment no s'atreveria”, és a dir, a donar suport a l'autoritarisme i racisme. Ho confirma un tècnic en enquestes, Mateo MacWilliams, que assegura a *Der Spiegel* que els sondejos demoscòpics mostren “que el 49% dels votants republicans, però també el 39% dels independents, tenen inclinació per l'autoritarisme”. Un coixí sociològic que dóna ales a les ambicions del ric ultraconservador. “El suport a Trump està fermament arrelat dins l'autoritarisme d'Amèrica, el qual, una vegada despert, és una força que s'ha de tenir en compte”, assegura MacWilliams.

Aquest autoritarisme es tradueix en les referències despectives amb “Was-

hington”, que és el símbol del poder democràtic i, en especial, de la llibertat de premsa. “Els periodistes són gent miserable”, va dir recentment. “La paradoxa és que, mentre renya contínuament i bruscament els mitjans de comunicació, és el més afavorit (dels aspirants a la nominació) per la cobertura que fan els mitjans, per exemple les principals cadenes de televisió li dediquen més temps a ell que a tots els altres junts”.

Inculte

Der Spiegel també conversa amb Michael D'Antonio, autor d'una biografia sobre Trump. Recorda que “quan vaig anar al seu àtic de la torre Trump, un palau amb dobles portes, com un castell, em va sobtar tot d'una que no es veïes cap llibre enlloc”. A l'entrevista “Trump es passà tot el temps bravejant dels seus triomfs; però, malgrat que li ho vaig demanar, no va ser capaç de citar un sol llibre, excepte els que ell ha signat com a suposat autor”.

La manca de lectura i d'estimació per la cultura no suposa cap entrebanc polític per a Trump. “D'acord amb D'Antonio, la societat estatunidenca gira

al voltant de dues coses: l'ambició i l'autopromoció. Per això Trump és un dels herois més adequats per a aquest país, perquè ningú és més ambiciós i narcisista”, assevera la revista.

Quin seria el seu programa presidencial?

La pregunta, tan pertinent, no li agrada gens. “Encara ha de presentar el programa que portaria a terme si guanyava la presidència”. És més: “Les constants preguntes sobre el particular és evident que el molesten, preferiria que la gent simplement confiés en ell; sovint es queixa que els periodistes sempre li estan demanant sobre la política que faria, i sol contestar que als seus votants no els importa gaire això”, afirma el setmanari.

Ara bé, si s'ha de fer cas del que diu en públic, el programa del seu govern es basaria, en essència, a “crear un alt mur a les fronteres, posar fi a la lliure importació a través de la imposició d'altres taxes aranzelàries, en l'expulsió d'uns onze milions d'immigrants i acabar de cop amb els dies dels Estats Units com un país d'immigrants”. I, per

descomptat, “perseguiria els avortaments i mostraria mànegas amplas per a les armes”.

La seva política exterior seria senzilla. Tots els aliats l’haurien d’obeir. “Si algun país europeu no el seguís, seria considerat un traïdor”. I els que no són aliats? “Fa feredat pensar en el que podria succeir amb un home així a la presidència, amb el dit a l’arsenal més poderós del món”. Per si algú tenia cap dubte sobre el bel·licisme de l’aspirant a la nominació republicana, ell mateix s’encarrega d’es-vair-lo: “Sóc la persona més militarista que existeixi”. La norma general seria no intervenir en afers militars on els Estats Units no hi tingués interessos directes, però els països o grups que fossin declarats enemics, que es preparessin. Com Estat Islàmic: “Se’ls ha de pegar una puntada de peu al cul, enviar-los a la merda”.

Les relacions comercials amb la resta del món també serien senzilles. Imposaria unes taxes aranzelàries elevadíssimes per evitar l’actual importació massiva de productes exteriors que al seu parer és la responsable de la pèrdua de molts milions de llocs de treball als

Estats Units. Un altre pic: problemes complexos amb solucions, segons ell, fàcils. “Malgrat que com a empresari fa negocis per tot el món, irònicament com a president limitaria la llibertat comercial”, diu la revista. Es tractaria, en síntesi, de “tancar fronteres” per “recuperar totes les feines que la globalització ha fet perdre als Estats Units a favor de Mèxic, Xina i la resta d’Àsia”. Promet que serà “el president que haurà creat més llocs de treball”.

Un nou moviment polític?

Der Spiegel es demana què suposaria per al Partit Republicà que Trump guanyés la nominació. Peter Wehner, republicà, ex-redactor de discursos de George Bush, assevera que “Trump és erràtic, emocionalment inestable, té tendències autoritàries i una certa crueltat, és una figura tòxica, un demagog que podria causar molt de mal al Partit Republicà”. El candidat preferit del partit era Jeb Bush o, si no, Marco Rubio, “però no Trump”, afegeix el republicà citat, per al qual “en cas de guanyar la nominació, Trump podria fer tant de mal com per significar la fi” de la formació republicana.

na. El setmanari assegura que fins i tot “alguns [polítics i periodistes] ja veuen pròxima la creació d’un nou moviment polític, el trumpisme”.

Entre els republicans es produeixen moviments que intenten almenys molestar les expectatives del magnat. Alguns pesos pesants, com el membre del Comitè Nacional Holland Redfiel, s’han mostrat “terroritzats” davant la possibilitat que guanyi i per això des de “*National Review*, una revista política conservadora respectada, s’ha publicat un manifest de republicans prominents titulat ‘Contra Trump’”.

Ara bé, no tothom pensa igual. N’hi ha que s’estimen més fer-se’l seu. “Si Trump és capaç de reunir el suficient nombre de vots [per a la nominació] aleshores també serà el nostre candidat”, diu el congressista republicà Mick Mulvaney.

Contra Clinton

I si Trump assolís la nominació republicana, tindria serioses possibilitats de guanyar la presidència enfront de la que tothom suposa que serà la candidata demòcrata, Hillary Clinton? Jeffrey Señor, ex-assessor de l’administració de Ronald Reagan, troba que “sí perquè fins i tot el podrien votar molts demòcrates conservadors”. Un altre dels pares de l’anomenada revolució conservadora dels anys 80, Newt Gingrich, assegura que “a Trump se’l menysté sovint” i que “clar que podria guanyar” la presidència contra Clinton.

El vice-president demòcrata actual, Joe Biden, va dir abans d’iniciar-se la cursa presidencial que seria “un pas-seig” per a Clinton “si Trump guanyava la nominació” republicana. Però el setmanari alemany constata que “ara les coses ja no són igual, s’ha fet evident que Clinton no compta ni tan sols amb el suport incondicional de la seva pròpia gent”. Per a molts, l’ex-primerada “representa un sistema polític que està en simbiosi amb les grans empreses mentre que Trump, el gran capitalista, diu que ell no està en venda, que no accepta grans donacions, que no li deu res a ningú i que no ha estat mai càrrec polític”, la qual cosa l’afavoreix a ulls de milions de nord-americans.

Per tot plegat, conclou *Der Spiegel*, Trump està agafant un clar “avantatge en aquesta campanya” presidencial. •